

Bilag til bet. o. lovf. vedr. udlændingeloven

pligten til politiet med henblik på strafferetlig forfølgning, jf. udlændingelovens § 60. Såfremt en udlænding ikke møder til meldepligt uden lovligt forfald, er udlændingen hidtil i forbindelse med fremmøde til næste meldepligt blevet indskærpet overholdelse af meldepligten.

For så vidt angår anvendelsen af frihedsberøvelse henvises til besvarelsen af spørgsmål 12.«

Spørgsmål 18:

Vil Dansk Røde Kors medarbejdere spille nogen rolle i sager om overholdelse af krav om ophold i Center Sandholm, herunder som vidner i eventuelle straffesager?

Svar:

Dansk Røde Kors skal ikke administrere eller medvirke til de kontrolforanstaltninger, som er indeholdt i lovforslaget.

Lovforslaget ændrer således ikke Dansk Røde Kors' opgaver eller retsstilling i øvrigt.

Spørgsmål 29:

Vil ministeren redegøre for forslagens forhold til grundlovens § 71?

Svar:

Til brug for besvarelsen af spørgsmålet har jeg indhentet en udtalelse fra justitsministeren, som har oplyst følgende:

»1. Grundlovens § 71 er sålydende:

»§ 71. Den personlige frihed er ukrænkelig. Ingen dansk borger kan på grund af sin politiske eller religiøse overbevisning eller sin afstamning underkastes nogen form for frihedsberøvelse.

Stk. 2. Frihedsberøvelse kan kun finde sted med hjemmel i loven.

Stk. 3. Enhver, der anholdes, skal inden 24 timer stilles for en dommer. Hvis den anholdte ikke straks kan sættes på fri fod, skal dommeren ved en af grunde ledsaget kendelse, der afsiges snarest muligt og senest inden tre dage, afgøre, om han skal fængsles, og, hvis han kan løslades mod sikkerhed, bestemme dennes art og størrelse. Denne bestemmelse kan for Grønlands vedkommende fraviges ved lov, for så vidt dette efter de stedlige forhold må anses for påkrævet.

Stk. 4. Den kendelse, som dommeren afsiger, kan af vedkommende straks særskilt indbringes for højere ret.

Stk. 5. Ingen kan underkastes varetægtsfængsel for en forseelse, som kun kan medføre straf af bøde eller hæfte.

Stk. 6. Udenfor strafferetsplejen skal lovligheden af en frihedsberøvelse, der ikke er besluttet af en dømmende myndighed, og som ikke har hjemmel i lovgivningen om udlændinge, på begæring af den, der er berøvet sin frihed, eller den, der handler på hans vegne, forelægges de almindelige domstole eller anden dømmende myndighed til prøvelse. Nærmere regler herom fastsættes ved lov.

Stk. 7. Behandlingen af de i stk. 6 nævnte personer undergives et af folketinget valgt tilsyn, hvortil de pågældende skal have adgang til at rette henvendelse.«

2. Som det fremgår, er grundlovens § 71 opbygget således, at bestemmelserne i stk. 1-2 vedrører enhver form for frihedsberøvelse, stk. 3-5 vedrører frihedsberøvelse inden for strafferetsplejen, og stk. 6-7 vedrører administrativ frihedsberøvelse.

Det fremsatte lovforslag nr. L 69 om ændring af udlændingeloven indeholder regler om skærpet meldepligt for udlændinge på tålt ophold, styrket kontrol med overholdelse af påbud om at tage ophold på et bestemt indkvarteringssted samt forhøjelse af strafferammen for overtrædelse af en pålagt meldepligt eller et påbud om at tage ophold på et bestemt indkvarteringssted.

3. De foranstaltninger, som foreslås indført med lovforslaget, giver efter Justitsministeriets opfattelse ikke anledning til overvejelser i forhold til bestemmelserne i grundlovens § 71, stk. 3-5, idet disse bestemmelser alene vedrører frihedsberøvelse (i form af anholdelse og varetægtsfængsling), som finder sted som led i en strafforfølgning, jf. bl.a. Henrik Zahle, Dansk Forfatningsret 3 (2003), side 234 ff.

4. Efter Justitsministeriets opfattelse rejser lovforslaget heller ikke spørgsmål i forhold til bestemmelserne i grundlovens § 71, stk. 1 og 2.

Det bemærkes i den forbindelse, at det er den almindelige opfattelse i den statsretlige litteratur, at den indledende bestemmelse i grundlovens § 71, stk. 1, 1. pkt., om den personlige friheds ukrænkelighed ikke kan tillægges nogen selvstændig praktisk betydning, jf. bl.a. Henrik Zahle, a.st., side 231 f., Peter Germer, Statsforfatningsret, 4. udg. (2007), side 243 f., Max Sørensen, Statsforfatningsret, 2. udg. ved Peter Germer (1973), side 340, samt Gorm Toftegaard